

สดง.ตรวจสอบระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม เสนอแนวทางปรับปรุงเพื่อความปลอดภัยของประชาชน

ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 5 มีนาคม 2569

สดง.ตรวจสอบระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม

เสนอแนวทางปรับปรุงเพื่อความปลอดภัยของประชาชน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สดง.) ได้เปิดเผยผลการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่ม ของหน่วยรับตรวจแห่งหนึ่งซึ่งเกิดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยพบข้อตรวจพบสำคัญ 2 ประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการติดตาม เฝ้าระวัง และเตือนภัย

1. สถานีเตือนภัยล่วงหน้ายังไม่ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงสูง และมีการติดตั้งในพื้นที่อื่น จากการตรวจสอบฐานข้อมูลหมู่บ้านเสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่มของหน่วยรับตรวจ ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 4,423 หมู่บ้าน พบว่ายังมีจำนวน 2,042 หมู่บ้าน (46.17%) ที่ไม่มีสถานีเตือนภัยและไม่อยู่ในพื้นที่ครอบคลุมการเตือนภัย โดยในจำนวนนี้เป็นหมู่บ้านเสี่ยงสูงมาก 669 หมู่บ้าน และเสี่ยงสูง 445 หมู่บ้าน ขณะเดียวกันกลับพบว่าการติดตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้าครอบคลุมหมู่บ้านที่ไม่ถูกจัดเป็นพื้นที่เสี่ยงถึง 3,672 หมู่บ้าน (60.66%) สาเหตุหลักคือข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีในการติดตั้งสถานีในพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ลาดชัน และฐานข้อมูลหมู่บ้านเสี่ยงที่ยังไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงขาดการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าอย่างทันทั่วถึง
2. ระบบเตือนภัยล่วงหน้าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการและประชาชนรับรู้ข้อมูลไม่ทั่วถึง

- สถานีเตือนภัยล่วงหน้าส่วนใหญ่ไม่ส่งสัญญาณก่อนเกิดอุทกภัยจริง การตรวจสอบสถานีเตือนภัย 53 สถานี ในเขตอุทกภัย 195 ครั้ง ระหว่างปี 2564 – 2567 พบว่า ร้อยละ 72.31 ของเหตุการณ์ไม่มีการส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า และบางสถานียังส่งสัญญาณเตือนภัยระดับวิกฤติทั้งที่ไม่เกิดน้ำท่วมจริง สะท้อนปัญหาความแม่นยำและประสิทธิภาพของระบบเตือนภัย
- การแจ้งเตือนภัยยังไม่ทั่วถึง แม้ประชาชนร้อยละ 41.90 จะรับข้อมูลผ่านผู้มาชมชน แต่บางพื้นที่ยังเข้าไม่ถึงการแจ้งเตือนจากข้อจำกัดด้านพื้นที่และสัญญาณสื่อสาร ขณะเดียวกันแอปพลิเคชัน EWS DWR ยังไม่เป็นที่รู้จักและแทบไม่มีการใช้งาน อีกทั้งข้อมูลในแอปยังไม่ครบถ้วน ทำให้การสื่อสารเตือนภัยไม่มีประสิทธิภาพ
- ณ วันที่ 31 มีนาคม 2568 พบว่าสถานีเตือนภัยล่วงหน้า 264 แห่ง (ร้อยละ 12.24) จากทั้งหมด 2,156 แห่ง ไม่พร้อมใช้งานโดยอุปกรณ์ที่ชำรุดมากที่สุดคือแผงวงจรควบคุมระบบ อุปกรณ์ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ประมวลผล อีกทั้งยังไม่มีแผนสำรองสำหรับการเตือนภัยในพื้นที่ที่สถานีไม่สามารถใช้งานได้

สดง. ได้มีข้อเสนอแนะไปถึงหน่วยรับตรวจให้แก้ไขปัญหาระบบเตือนภัยล่วงหน้าโดยพัฒนาเทคโนโลยีให้เหมาะสม ทบทวนฐานข้อมูลหมู่บ้านเสี่ยง และจัดทำแผนรองรับกรณีสถานีชำรุด ซึ่งหน่วยรับตรวจได้รับข้อเสนอแนะ และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2568 โดยมีแผนสำคัญคือ การศึกษาทบทวนการติดตั้งสถานีให้สอดคล้องกับสถานการณ์สำรวจและรวบรวมปัญหาเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงาน เทคโนโลยี และเกณฑ์การตั้งค่าการแจ้งเตือนภัย ศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อลดข้อจำกัดในการติดตั้งในพื้นที่ลาดชัน/เชิงเขา และมีแผนจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และเครือข่ายการเตือนภัยอย่างต่อเนื่อง หากหน่วยงานภาครัฐเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพสถานีเตือนภัยล่วงหน้า จะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยได้รับประโยชน์โดยตรงจากระบบเตือนภัยที่มีความน่าเชื่อถือ ช่วยลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน และสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของภาครัฐเพื่อความปลอดภัยของประชาชน